

BESLUIT van GS van Utrecht

DATUM	17 juni 1021	TEAM	Vergunningverlening Natuur en Landschap
ZAAKKENMERK	Z-WNB-RI-REG-2020-1451	REFERENTIE	Servicebureau
NUMMER	821F27B3	DOORKIESNUMMER	030-2583311
UW BRIEF VAN	20 november	FAX	030-2583139
UW NUMMER	-	E-MAILADRES	Servicebureau@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE(N)	- voorschriften en beperkingen - kaarten planlocatie - kaarten leefgebiedenbenadering - waarnemingen heikikker en rugstreeppad in de omgeving - mitigerende maatregelen - aanvullende gegevens	ONDERWERP	Ontheffing ruimtelijke ingrepen Broekgraaf Leerdam, Deelterrein fase 3

Besluit van Gedeputeerde Staten van Utrecht op de aanvraag van 20 november 2020 van Laneco, namens Gemeente Vijfheerenlanden, om ontheffing in het kader van artikel 3.8 eerste lid van de Wet natuurbescherming (hierna: wet).

I. Besluit

Gelet op het bepaalde in de wet, het Beleidskader Wet natuurbescherming en Verordening Natuur en Landschap hebben wij besloten u

- ontheffing te verlenen van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, eerste, tweede en vierde lid van de wet, voor zover dit betreft het opzettelijk doden of vangen, het opzettelijk verstoren en het beschadigen en/of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de heikikker en de rugstreeppad
- ontheffing te verlenen van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.34, eerste lid van de wet, voor zover dit betreft het uitzetten van individuen, eieren, larven en juvenielen van de heikikker en de rugstreeppad

voor de periode van de verzenddatum van dit besluit tot en met 15 maart 2031.

II. Omschrijving van de aanvraag

Uw aanvraag heeft betrekking op het gebied Broekgraaf te Leerdam, Deelgebied fase 3, en het perceel in de directe omgeving van het gebied Broekgraaf Leerdam Deelgebied fase 3, kadastraal bekend als H 208. De werkzaamheden bestaan uit het bouwrijp maken van het projectgebied door het verwijderen van de bestaande vegetatie, dempen van watergangen, aanbrengen van rioleringen, en andere, aan het bouwrijp maken van het gebied gerelateerde zaken om het projectgebied bouwrijp te maken. Als tweede onderdeel het aanbrengen van zand en grond voorbelasting, en het bebouwen en inrichten van het gebied met wegen, watergangen, groen, en het inrichten van een natuurcompensatiegebied. U vraagt ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in de artikelen 3.5 en 3.34 van de wet voor wat betreft de heikikker (*Rana arvalis*) en de rugstreeppad (*Epidalea calamita*) voor de periode van verzenddatum van dit besluit tot en met 15 maart 2031.

III. Procedure

De aanvraag is afgehandeld overeenkomstig het bepaalde in afdeling 4.1.2 van de Algemene wet bestuursrecht. Op 25 maart 2021 heeft u deze aanvraag aangevuld.

IV. Toetsingskader

De rugstreeppad en de heikikker zijn beschermd ingevolge artikel 3.5 van de wet.

V. Toetsing Ruimtelijke Ingereep

Motivering

Heikikker

Binnen het plangebied zijn verblijfplaatsen en belangrijke onderdelen van het leefgebied van de heikikker aangetroffen. De heikikker is verspreid door het gebied in lage aantallen aangetroffen. In de voormalige baggerdepotlocatie zijn ongeveer 5-8 roepende heikikkers aangetroffen. In totaal gaat het om 8-10 roepende dieren. Gezien de locatie gaat het om relatief lage aantallen, waarschijnlijk veroorzaakt doordat de graslanden snel verdrogen en in de zomer te droog zijn voor de heikikker. De rietvelden in de natuurzones langs het spoor zijn wel geschikt als leefgebied. Alle watergangen, inclusief de al aangelegde natuurzones langs het spoor staan met elkaar in verbinding en bevatten vis. Dat beperkt het voortplantingssucces van de heikikker sterk.

De verwachting is dat de aanwezige heikikkers overwinteren in de spoorberm, het bosje langs de Koenderseweg en de puinhopen rondom het baggerdepot. De weiden binnen het deelgebied fase 3 worden in de winter te nat om geschikt te zijn als overwinteringsgebied, al kan een incidenteel overwinterend dier in de oever niet worden uitgesloten.

Rugstreeppad

De rugstreeppad is alleen gehoord in het voormalige baggerdepot. Een natte laagte die zich bij regenval vrij snel vult met water, en dan enige tijd water blijft bevatten. In de diepere delen zijn roepende heikikkers gehoord, in de ondiepe delen zijn een tiental rugstreeppadden geconstateerd op verschillende warme avonden in de zomer. De dieren hebben hun land- en winterbiotoop waarschijnlijk in de zand- en puinopslag om de natte laagte heen. Elders is in fase 3 geen natte laagte en/of vergraafbare grond aanwezig. Het dier heeft zich succesvol voortgeplant in het baggerdepot, wat te maken heeft met de korte periode die larven nodig hebben tot hun metamorfose.

Door het uitvoeren van de werkzaamheden kunnen exemplaren van de heikikker en de rugstreeppad worden gedood, voortplantings- en rustplaatsen van de heikikker en de rugstreeppad worden beschadigd en vernield en exemplaren van de heikikker en de rugstreeppad worden verstoord.

In hoofdstuk 4 van het Projectplan flora en fauna Broekgraaf deelplan 3 te Leerdam (18 november 2020) worden maatregelen voorgesteld om de effecten van de ingreep te minimaliseren. Alle maatregelen worden uitgevoerd onder begeleiding van een ter zake kundig ecooloog. De voorwaarden worden vastgelegd in een ecologisch werkprotocol. Alle betrokken partijen, als ook de uitvoerende partijen op de projectlocatie dienen op de hoogte te zijn van de inhoud van het Ecologisch werkprotocol. Voor de verschillende onderdelen en fases van uitvoering is een stappenplan uitgewerkt in hoofdstuk 4 van het Projectplan flora en fauna Broekgraaf deelplan 3 te Leerdam, waarbij het ongeschikt maken van de weiden, de watergangen en het baggerdepot stapsgewijs is uitgewerkt. In bijlage 4 en 5 zijn deze voorgestelde maatregelen uit het genoemde Projectplan, voor het ongeschikt maken van deze gebieden opgenomen. De maatregelen uit deze bijlage worden een onderdeel van dit besluit.

In hoofdstuk 4 van het Projectplan flora en fauna Broekgraaf deelplan 3 te Leerdam, (Bijlage 4) worden eveneens maatregelen voor gesteld voor de compensatie van de te verdwijnen leefgebieden van heikikker en rugstreeppad. Binnen deelgebied fase 3, met name langs de spoorlijn, worden aanpassingen gerealiseerd zodanig dat het leefgebied ter plekke sterk verbetert in kwaliteit. Daarnaast wordt tegenover de Parallelweg Noord het gebied met kadastraal nummer H 208, (zie kaart, bijlage 2) wat momenteel nog een agrarische functie heeft, als moerasgebied ingericht, zonder verbindingen met open water, zodat vissen zoveel mogelijk geweerd worden. Hierdoor wordt het gebied geschikter als voortplantingsplaats voor heikikker en rugstreeppad, in vergelijking met de huidige situatie. In totaal verdwijnt er weliswaar meer leefgebied dan wat er gerealiseerd wordt, maar daar staat tegenover dat het te verdwijnen leefgebied suboptimaal is en het nieuwe leefgebied veel geschikter wordt/is dan het te verdwijnen leefgebied. De toename aan kwaliteit van het leefgebied, maakt het verlies van oppervlakte van het leefgebied ruimschoots goed. In het BIJ12 Kennisdocument Heikikker en het BIJ12 Kennisdocument Rugstreeppad wordt aangegeven dat gebied met een lage dichtheid van heikikker of rugstreeppad gecompenseerd kan worden door het verbeteren van de kwaliteit van bestaand leefgebied. De spoordijk is momenteel al leefgebied maar deze wordt sterk verbeterd door de aanleg van natuurvriendelijke oevers, waarbij voor zowel heikikker als rugstreeppad een sterk verbeterde leefomgeving wordt geboden. Hierdoor wordt geen afname verwacht van de lokale populatie heikikker of rugstreeppad. In hoofdstuk 4 van het Projectplan flora en fauna Broekgraaf deel 3 is deze compensatie in deelgebied 3 en in het compensatiegebied Parallelweg Noord eveneens uitgewerkt in een stappenplan. Deze

maatregelen uit het stappenplan te compensatie zijn eveneens opgenomen in Bijlage 4 en 5 en vormen een onderdeel van dit besluit.

De voorgestelde maatregelen zijn voldoende.

Door het nemen van mitigerende maatregelen en de inrichting van het gebied na afloop van de werkzaamheden komt de gunstige staat van instandhouding van de heikikker en de rugstreeppad niet in het geding door het uitvoeren van de werkzaamheden.

Gunstige staat van instandhouding:

Heikikker

In Nederland, komt de heikikker in alle provincies, met uitzondering van Flevoland, voor. In de Provincie Utrecht en de provincie Zuid-Holland komt de heikikker met name voor op de overgangen van klei naar veen, zoals in de gemeente Vijfheerenlanden. Het Kennisdocument Heikikker (BIJ12) meldt dat in de veenweidegebieden en komgronden lagere dichtheden van de heikikker voorkomen, met een wijdere verspreiding en dat de concentraties van heikikker daar minder groot zijn (Koren van enkele exemplaren). Vanuit beschikbare verspreidingsgegevens wordt dit beeld ook getoond in en rondom het projectgebied van Broekgraaf fase 3. Tijdens inventarisatie- en monitoringsrondes in de afgelopen jaren worden telkens slechts enkele exemplaren waargenomen in en ten westen van het projectgebied. Hieruit kan worden geconcludeerd dat in en rondom het projectgebied een lokale kleine populatie voorkomt. Door de inrichting van de compensatiegebieden, en het nemen van diverse voorzorgs- en mitigerende maatregelen wordt in behoud van de lokale populatie voorzien. In het kennisdocument Heikikker wordt gemeld dat de landelijke trend stabiel is. Ondanks het verdwijnen van leefgebied van heikikker in het projectgebied Broekgraaf fase 3 wordt met het voorgaande verwacht dat de nieuwbouw ontwikkeling niet leidt tot negatieve effecten op de gunstige staat van instandhouding van heikikker zoals deze nu is. Effecten op regionale en nationale populaties worden niet verwacht omdat voldoende compensatiegebied optimaal wordt ingericht.

Rugstreeppad

De rugstreeppad staat bekend als een superpionier. Hij duikt regelmatig op bij bouwterreinen en pas opgespoten gronden in het stedelijk gebied. Naarmate een gebied meer dichtgroeit met bomen en struiken, verdwijnt de rugstreeppad, om plaats te maken voor de gewone pad. Het Kennisdocument Rugstreeppad (BIJ12) meldt dat de rugstreeppad plaatselijk zeer algemeen voorkomt vooral in natuurlijke wateren in duinen, en algemeen in het rivierengebied met de uiterwaarden. In het kennisdocument Rugstreeppad wordt gemeld dat de landelijke trend een matige afname laat zien. Dit komt mede door afname van dynamiek en afname van pionierssituaties. Door de langdurige nieuwbouw ontwikkeling van het gehele Broekgraaf-project is sinds 2012 reeds leefgebied van de rugstreeppad aanwezig in dit gebied. Met de ontwikkeling van Broekgraaf deelgebied fase 3 blijft de komende jaren biotoop aanwezig voor de rugstreeppad. Ook de aanleg van nieuwe waterpartijen met natuurvriendelijke oevers en eilandjes zorgt voor aanwezigheid van geschikt biotoop, totdat deze oeverzones te ver begroeid raken. De rugstreeppad is vervolgens in staat om nieuwe leefgebieden te vinden, welke geschikt zijn als voortplantings- en landbiotoop. Tijdens eerdere inventarisaties en monitoringsrondes zijn rugstreeppadden ook aangetroffen rondom erven van nabij gelegen agrarische bedrijven langs de Koenderseweg en de Parallelweg. In de directe omgeving van projectgebied fase 3 blijft dan ook geschikt leefgebied aanwezig.

De te nemen voorzorgs- en mitigerende maatregelen zorgen ervoor dat onnodig leed (doden, verstoren van voortplanting) wordt voorkomen, de aanleg van nieuwe geschikte waterpartijen en het reeds gerealiseerde compensatiegebied in het kader van de Leefgebiedenbenadering (Gebiedsvisie Heikikker, Tauw, 2015, bijlage 2) moeten er voor zorgen dat de nieuwbouwontwikkeling niet leidt tot negatieve effecten op de staat van instandhouding van de rugstreeppad. Effecten op regionale en nationale populaties worden niet verwacht. Door maatregelen te treffen, zoals het aanbieden van alternatief leefgebied in de vorm van het compensatiegebied aan de Parallelweg, behoudt de soort het areaal leefgebied en komt het duurzaam voortbestaan van de lokale en landelijke populatie niet in gevaar. De lokale populatie zal zich daarmee kunnen handhaven, en er is geen sprake van een effect op de gunstige staat van instandhouding.

Belang van de aanvraag

U heeft ontheffing aangevraagd op grond van het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;

Leerdam kent als kleine stad met een (sub)regionale functie in de Alblasserwaard/ Vijfheerenlanden een grote ruimtelijke dynamiek. In verband met herstructurering wordt in de herstructureringswijken een sloop voorzien van 321 woningen, waar een nieuwbouwproductie van 187 woningen tegenover staat. Een deel daarvan is ondertussen gerealiseerd. Ter compensatie moeten elders ongeveer 134 woningen gerealiseerd worden. Verwacht wordt dat de bevolking in 2020 gegroeid zal zijn met ongeveer 1.400 personen. Deze ontwikkeling komt

overeen met een autonome woningbehoefte van ongeveer 600 woningen in 2020. In de gemeentelijke Structuurvisie Plus en later het wijkontwikkelingsplan Leerdam West is gekozen om het gebied tussen het spoor en de Tiendweg, het huidige 'Broekgraaf', te ontwikkelen, op de eerste plaats vanwege de noodzakelijke herstructurering van de woningvoorraad in Leerdam. In de tweede plaats is in de Structuurvisie Plus het beleid geformuleerd om ter hoogte van Leerdam West een kwalitatief goede overgang en verbinding te creëren van rood naar groen, van stad naar platteland, om de recreatieve mogelijkheden voor de bewoners van Leerdam West en de toegankelijkheid van het platteland te vergroten. De realisering van Broekgraaf voorziet hierin. Op de derde plaats draagt de ontwikkeling van het gebied bij aan de herstructurering van belangrijke delen van Leerdam West, waarbij voorzien is in een verdunning van de bestaande woningvoorraad. Daarmee is vanuit zowel maatschappelijk als sociaaleconomisch oogpunt de ontwikkeling Broekgraaf gewenst voor de herstructurering van Leerdam West.

Gelet op de naar voren gebrachte omstandigheden zijn wij van oordeel dat het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten voldoende onderbouwd is om zwaarder te mogen wegen dan het beschermingsbelang dat volgt uit de verbodsbepalingen die dienen ter bescherming van de rugstreeppad.

Alternatievenafweging

Alternatieve locatie en inrichting

De uitbreiding van Leerdam is destijds in het westen van Leerdam voorzien, omdat uitbreiding naar het oosten, in verband met de ligging en de kwaliteiten van het Natura 2000-gebied Lingegebied en Diefdijk-Zuid, geen optie was. Dit gold destijds ook voor de uitbreiding naar het noorden; een open agrarisch gebied tussen Schoonrewoerd en Leerdam. In het streekplan van 2003 werden de ontwikkelingslocaties ten westen van Leerdam aangewezen als te ontwikkelen gebieden. Ten aanzien van de gekozen percelen voor compensatie van leefgebied (Leefgebiedenbenadering, bijlage 2) is gekozen voor percelen op een zo kort mogelijke afstand tot het huidige leefgebied.

Ten aanzien van de gekozen percelen ter compensatie van het leefgebied van de heikikker en de rugstreeppad is gekozen voor percelen op een zo kort mogelijke afstand van het huidige leefgebied. Deze percelen zijn eigendom van de gemeente en kunnen daarom in zeer korte tijd worden heringericht.

Alternatieve uitvoeringsperiode

Het verwijderen van een deel van de voorbelasting in fase 5 start in 2021. Vanwege duurzaamheid wordt de grond van de voorbelasting in fase 5 hergebruikt in fase 3, zodat gewerkt kan worden met een gesloten grondbalans. Daarvoor is het wel noodzakelijk om de voorbelasting aansluitend in fase 3 aan te brengen, uiterlijk juni 2021. Bij gunstige weersomstandigheden kan de heikikker voor de voortplanting al actief zijn in de tweede week van februari. Door het nemen van voorzorgsmaatregelen en mitigerende maatregelen worden negatieve effecten op heikikker zoveel mogelijk voorkomen en beperkt. Bij de voortzetting van de werkzaamheden, in het vervolg op de aangebrachte voorbelasting, hoeft vervolgens geen rekening gehouden te worden met de kwetsbare periode van de heikikker maandgezien dan geschikt biotoop ontbreekt. Wel wordt het gebied dan geschikt als landhabitat voor rugstreeppad. Met behulp van voorzorgsmaatregelen en ecologische begeleiding wordt er op toegezien dat de rugstreeppad afwezig blijft en het doden van individuen en verstoren van de voortplanting wordt voorkomen.

Alternatieve werkwijze

Door middel van voorzorgsmaatregelen en het toepassen van mitigerende maatregelen worden negatieve effecten op beschermde soorten voorkomen en zo veel mogelijk beperkt. Vanwege de omvang en de lange doorlooptermijn van het nieuwbouwproject is het toepassen van een alternatieve werkwijze, anders dan met de geplande te nemen voorzorgs- en mitigerende maatregelen niet aan de orde.

Gezien het bovenstaande zijn er geen redelijke alternatieven mogelijk die zouden leiden tot een kwalitatief gelijkwaardig resultaat. De alternatievenafweging is hiermee dan ook voldoende onderbouwd

VI. Conclusie

Gelet op het voorgaande verlenen wij u ontheffing als bedoeld in artikel 3.8, eerste lid van de wet. Aan deze ontheffing zijn voorschriften verbonden, deze treft u aan in de bijlage bij dit besluit.

VII. Bezwaar

U kunt binnen zes weken na de dag waarop deze beschikking op de voorgeschreven wijze is bekendgemaakt een bezwaarschrift bij Gedeputeerde Staten van Utrecht indienen:

- Digitaal: gebruikt u hiervoor het formulier "Bezwaar tegen beslissing provinciaal bestuur met DigiD". Uw DigiD geldt als ondertekening. U vindt het formulier via: www.provincie-utrecht.nl onder loket / klacht, bezwaar of melding doorgeven / bezwaar tegen beslissing provincie;
- Schriftelijk: t.a.v. de secretaris van de Awb- adviescommissie van PS en GS, postbus 80300, 3508 TH Utrecht.

Het bezwaarschrift moet in ieder geval bevatten:

- uw naam en adres;
- de datum;
- een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht (indien mogelijk, onder vermelding van het besluitnummer);
- de reden van bezwaar;
- ondertekening.

Aan de behandeling van een bezwaarschrift zijn voor de indiener geen kosten verbonden.

Overigens schort het indienen van een bezwaarschrift de werking van het besluit niet op. Als u niet kunt wachten op de normale behandeling van uw bezwaarschrift, hebt u de mogelijkheid om een voorlopige voorziening aan te vragen bij de rechtbank. U moet op dat moment ook al een bezwaarschrift hebben ingediend. Het verzoek om een voorlopige voorziening richt u aan de voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland, Sector bestuursrecht, postbus 16005, 3500 DA Utrecht.

VIII. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking op het moment van bekendmaking door uitreiking of verzending aan de aanvrager. Van het besluit wordt mededeling gedaan op de website www.officielebekendmakingen.nl

IX. Overleg en informatie

Er kan tevens vergunning of ontheffing nodig zijn op grond van andere wetten of verordeningen. Wij adviseren u zo nodig contact op te nemen met uw gemeente en/of milieudienst, als u dit nog niet heeft gedaan.

Als u vragen heeft over de procedure en de inhoud, kunt u contact opnemen met ons Servicebureau via servicebureau@provincie-utrecht.nl, of op telefoonnummer 030-2583311.

Voor meer informatie verwijzen wij u naar onze website www.provincie-utrecht.nl.

X. Verzending

Dit besluit wordt verzonden aan de aanvrager van de ontheffing. Een afschrift van deze ontheffing wordt verzonden aan de Regionale uitvoeringsdienst Utrecht (hierna; RUD), Postbus 85242, 3508 AE Utrecht.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen,

Mevr. drs. ing. S. Heijblom
Teamleider Vergunningverlening Natuur en Landschap
Domein Landelijke Leefomgeving

ONTHEFFING

Naar aanleiding van het verzoek van Laneco op 20 november 2020, namens Gemeente Vijfheerenlanden en de aanvulling hierop van 25 maart 2021, gelet op artikel 3.8 van de Wet natuurbescherming,

Verlenen Gedeputeerde Staten van provincie Utrecht hierbij aan:
Naam: Gemeente Vijfheerenlanden
Adres: Postbus 11
Postcode en woonplaats: 4140 AA Leerdam

Ontheffing 821F27B3 voor het tijdvak van de verzenddatum van dit besluit tot en met 15 maart 2031.

Van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, eerste, tweede en vierde lid van de Wet natuurbescherming, voor zover dit betreft het opzettelijk doden of vangen, het opzettelijk verstoren en het beschadigen en/of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de heikikker (*Rana arvalis*) en de rugstreeppad (*Epidalea calamita*) en van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.34, eerste lid van de wet, voor zover dit betreft het uitzetten van individuen, eieren, larven en juvenielen van de heikikker (*Rana arvalis*) en de rugstreeppad (*Epidalea calamita*). Het gebied waarvoor de ontheffing geldt, betreft Broekgraaf te Leerdam, Deelgebied fase 3, en het perceel in de directe omgeving van het gebied Broekgraaf Leerdam Deelgebied fase 3, kadastraal bekend als H 208. (zie Bijlage 1).

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemeen

1. De ontheffing wordt slechts voor de hierboven genoemde soorten en beschreven verboden handelingen verleend.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
3. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met het Servicebureau van de provincie Utrecht, Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht of via servicebureau@provincie-utrecht.nl indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschrift 1 noodzakelijk zijn.
4. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.

Voorafgaand aan de werkzaamheden

5. De ontheffinghouder dient een ecologisch werkprotocol op te stellen met daarin minstens de voorschriften uit deze ontheffing. Het werkprotocol dient (aanvullend) de volgende aspecten te omschrijven:
 - a. Omschrijving van het plangebied, inclusief kaart;
 - b. Activiteiten/workzaamheden die uitgevoerd worden (inclusief planning);
 - c. Maatregelen die getroffen zijn/worden (locatie op kaart en datum/tijd);
 - d. Wie is de begeleidende ecoloog (inclusief contactgegevens);
 - e. Welke activiteiten zijn/worden door de ecoloog begeleid;
 - f. Hoe er wordt/is omgegaan met onverwachte (beschermde) soorten binnen het plangebied.
6. De ontheffinghouder dient, twee weken voorafgaand aan de datum waarop de werkzaamheden zullen aanvangen die invloed hebben op de beschermde soorten, het meldingsformulier 'aanvang werkzaamheden' volledig in te vullen op <https://rudutrecht.formulierenserver.nl/startwerkzaamhedenwnb>. Indien dit voor dit specifieke project niet mogelijk is, dient in overleg met de RUD de startdatum bepaald te worden. Bij de melding dient het werkprotocol zoals omschreven in voorschrift 5 bijgevoegd te zijn.

Tijdens de werkzaamheden

7. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing en de bijbehorende brief op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
8. Tijdens de werkzaamheden dient een logboek te worden bijgehouden. In het logboek dienen gemaakte ecologische keuzes vastgelegd te worden zoals goedkeuring / vrijgeven door een ecoloog, afwijkingen van het ecologisch werkprotocol en gekozen mitigerende maatregelen en de locatie daarvan. In het

logboek worden in ieder geval de relevante resultaten van de uitgevoerde handelingen, omschreven in de voorschriften 9 tot en met 12, geregistreerd.

9. De maatregelen, genoemd in Hoofdstuk 4 van het Projectplan flora en fauna Broekgraaf deelplan 3 te Leerdam, alsmede de aanvullingen en wijzigingen op dit plan aangereikt op 25 maart 2021 (zie bijlage 4 en bijlage 5) dienen te worden opgevolgd.
10. De monitoring voor heikikker en rugstreeppad dient te starten in het eerstvolgende voortplantingsseizoen na verlening van deze ontheffing, d.w.z. vanaf het jaar 2022, en dient jaarlijks uitgevoerd te worden over een periode van vijf jaar.
11. De rapportage over de monitoring dient uiterlijk 31 december van het jaar waarin de monitoring is uitgevoerd ter beoordeling voorgelegd te worden aan de provincie Utrecht. Indien blijkt dat de genomen maatregelen niet de gewenste effecten hebben gehad, kan de provincie Utrecht (in overleg met de ontheffinghouder) extra maatregelen opleggen. De monitoring kan gestaakt worden zodra duidelijk is dat het leefgebied in dezelfde mate in gebruik is dan het huidige gebruik in de te verdwijnen leefgebieden.
12. De werkzaamheden en bovengenoemde voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend. Deze dient in ieder geval bij de start van de werkzaamheden aanwezig te zijn op de planlocatie.
13. Deze ontheffing kan, conform artikel 5.4 van de wet, worden ingetrokken, indien blijkt dat de ontheffinghouder zich niet houdt aan de voorschriften.

Na afloop van de werkzaamheden

14. Er dient monitoring plaats te vinden op de functionaliteit van de verbeterde leefgebieden en de nieuw gerealiseerde leefgebieden voor heikikker en rugstreeppad. De monitoring dient te worden uitgevoerd volgens het BIJ12 Kennisdocument Heikikker en het BIJ12 Kennisdocument Rugstreeppad en dient minimaal toe te zien op, of heikikker en rugstreeppad gebruik maken van het geboden geoptimaliseerde en het nieuw aangeboden leefgebieden, en zo ja, met welke aantallen van de betreffende soorten er van gebruik wordt gemaakt.
15. Na afronding van de werkzaamheden dient de ontheffinghouder het meldingsformulier 'einde werkzaamheden' volledig in te vullen op <https://rudutrecht.formulierenserver.nl/eindwerkzaamhedenwnb>. Het logboek zoals omschreven bij voorschrift 8 dient bijgevoegd te worden.

Contactgegevens

Aanspreekpunt in het kader van deze ontheffing en de daaruit voortvloeiende voorschriften is het Servicebureau van de provincie Utrecht, Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht, bereikbaar op telefoonnummer 030 – 258 33 11 of e-mailadres servicebureau@provincie-utrecht.nl.

Bijlage 1: Kaarten van het projectgebied Broekgraaf

Overzicht totale projectplan Broekgraaf Leerdam

Natuurcompensatie Broekgraaf

Ontwerp woonwijk
Broekgraaf en Ecologische
verbindingszone
deelgebieden 3 t/m 6

Tauw

Natuurcompensatie heikikker en rugstreeppad

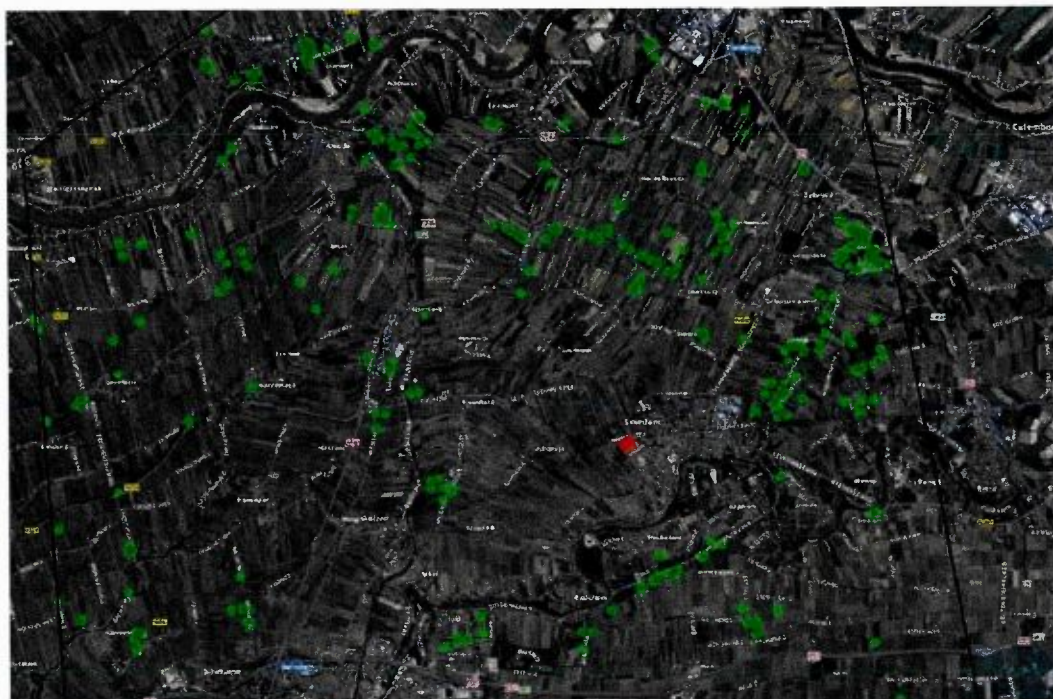
De natuurcompensatie voor Broekgraaf richt zich op compensatie van het leefgebied van heikikker en rugstreeppad dat verloren gaat. Er wordt nieuw leefgebied ingericht op korte afstand van het huidige leefgebied. Hier worden verschillende biotopen aangelegd.

De natuurcompensatie voor Broekgraaf vindt plaats in een zevental deelgebieden. Deze deelgebieden worden opgenomen in Plan Heikikker voor zowel natuur als recreatie. De voorgestelde ontwikkelingen worden op de navolgende pagina's besproken en getoond.

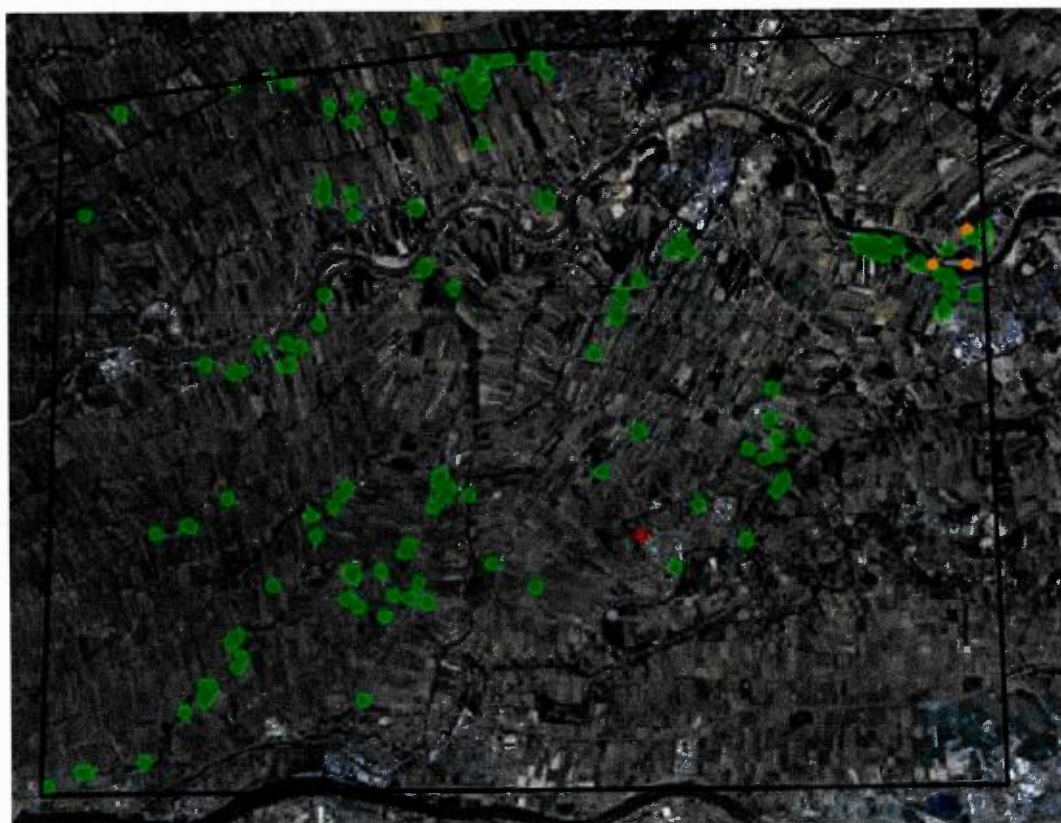

Tauw

Bijlage 3: Overzicht verspreiding heikikker en rugstreeppad

Verspreiding heikikker in de omgeving van het projectgebied (NDFF)

Verspreiding Rugstreeppad in de omgeving van het projectgebied (NDFF)

4 MAATREGELEN

In deze paragraaf worden de mitigerende maatregelen uitgewerkt. Er worden maatregelen voorgeschreven om effecten te minimaliseren. Als aan de maatregelen en voorwaarden wordt voldaan, zijn vanuit de Wet natuurbescherming geen belemmeringen voor deze ingreep. Er moet overigens altijd worden voldaan aan de voorwaarden met betrekking tot de zorgplicht en het broedseizoen.

4.1 ALGEMEEN

- Alle genoemde maatregelen moeten onder begeleiding van een ter zake kundig ecooloog worden uitgevoerd.
- De voorwaarden dienen te worden vastgelegd in een ecologisch werkprotocol.
- Alle betrokken partijen, met name ook de uitvoerende op de bouw- of projectlocatie dienen hiervan op de hoogte gesteld te worden.

4.2 ONGESCHIKT MAKEN PLANGEBIED FASE 3; DE WEIDEN

- 1) In het voorjaar of de zomer van 2021 worden rond de bestaande weiden, op 1 meter van aanwezige slootkanten, amfibieënschermen geplaatst. Aan de binnenzijde van de schermen worden uittredemogelijkheden voor amfibieën gemaakt.
- 2) Vervolgens wordt het gebied kortgemaaid op 3 cm hoogte om het ongeschikt te maken als landbiotop voor de heikikker.
- 3) Na deze actie wordt gedurende 2 weken met temperaturen boven de 14 graden in de avond, en niet te droge omstandigheden gedurende minimaal 5 dagen in deze periode (dauw of regen) gewacht zodat dieren het plangebied kunnen verlaten.
- 4) Hierna mag het terrein worden gebruikt om voorbelasting op te brengen.

4.3 ONGESCHIKT MAKEN PLANGEBIED, DE WATERGANGEN

Voor de watergangen geldt een aangepaste methode omdat in de sloten larven van de heikikker aanwezig kunnen zijn wordt als volgt gehandeld.

- 1) In juni/juli worden de watergangen; die ondertussen tussen de schermen liggen van het landbiotop, afgedamd en afgezet met schermen. Aan de binnenzijde van de schermen worden uittredemogelijkheden voor amfibieën gemaakt zodat dieren het gebied wel uit, maar niet meer in kunnen.
- 2) De oevers worden vervolgens handmatig kortgemaaid.
- 3) In augustus, september en/of oktober worden emmers ingegraven en worden door middel van een dagelijkse controle dieren weggevangen en elders in geschikt leefgebied uitgezet.
- 4) Ook worden de slootkanten door een ervaren ecooloog afgelopen om dieren weg te vangen.

- 5) Na deze actie, als gedurende 3 dagen met goed weer geen dieren meer zijn gevangen, worden de sloten onder begeleiding van een ecooloog leeggevist. Dat kan op verschillende manieren, bijvoorbeeld door het deels leegpompen en leegvissen met schepnet.

4.4 ONGESCHIKT MAKEN BAGGERDEPOT

Omdat het baggerdepot een geheel eigen biotoop is, wordt deze apart aangepast:

- 1) Alle vegetatie wordt kortgemaaid en gehouden (niet klepelen).
- 2) Het ven wordt droog gehouden; nadat door een expert is geconstateerd dat er geen larven aanwezig zijn; de voortplantingsfunctie wordt zo uitgesloten.
- 3) Om het ven heen wordt een scherm gezet. Na een regenbui vangt een ecooloog handmatig dieren weg en zet ze elders op een geschikte plek uit.
- 4) In een tweede ring wordt om alle zandhopen heen een scherm gezet, zodat dieren er wel uit kunnen richting het ven of naar buiten, maar er niet meer in kunnen.
- 5) In augustus, september en/of oktober worden emmers ingegraven aan weerszijden van de schermen en worden door middel van een dagelijkse controle dieren weggevangen en elders in geschikt leefgebied uitgezet.

4.5 COMPENSATIE IN DEELGEBIED 3

In deelgebied 3 worden maatregelen genomen zodat na de bouw de dieren weer een plek krijgen in het fase:

- 1) Langs het spoor wordt een natuurvriendelijke flauwe en/of plas-dras oever aangelegd.
- 2) In fase 3 worden 3 rugstreeppaddenpoelen aangelegd. De dieren zullen voldoende landbiotoop in tuinen en langs het spoor kunnen vinden. De poelen worden met rasters afgeschermd om verstoring door huisdieren te beperken.
- 3) De nu aanwezige natuurlijke eilanden maken onderdeel uit van een doorgaande watergang; niet geschikt voor amfibieën. In deze eilanden worden enkele compartimenten aangebracht zodat solitaire wateren ontstaan zonder directe verbinding met open water. Dit beperkt predatie voor amfibieën eieren en larven.
- 4) In toekomstige watergangen in fase 3 worden uittredeplaatsen voor fauna gerealiseerd.

4.6 COMPENSATIEGEBIED PARALLELWEG NOORD

Voor de inrichting, zie bijlage 3.

Om doden en verwonden van dieren te voorkomen wordt:

- Het gebied eerst kort gemaaid;
- Het natuurgebied in de winter aangelegd, voor half februari; waarbij de bestaande oevers worden ontzien; buiten het actieve seizoen voor heikikker en rugstreeppad. Het betreft nu een relatief natte vernieuwde weide. In de winter zoeken amfibieën

een droge overwinteringsplaats, zoals hoger gelegen bosjes en erven. Het is niet de verwachting dat het compensatiegebied hiervoor wordt gebruikt; uitgezonderd mogelijk de oevers van de bestaande watergang waarin dieren zijn aangetroffen. Het gebied heeft dan enkele maanden om te ontwikkelen (ingezaaide kruiden en onderwatervegetatie), voordat het bestaande leefgebied in fase 3 wordt gebruikt voor voorbelasting.

- De bestaande oevers worden natuurvriendelijk aangelegd. Voor de watergang waarin heikikker is aangetroffen (de westelijke watergang) wordt dit in de periode augustus-november uitgevoerd, wanneer juvenielen uitgelopen zijn en alle dieren actief zijn. Hiervoor wordt de oever eerst kortgemaaid, en maximaal een dag voor de werkzaamheden nagelopen door een deskundig ecooloog om dieren weg te vangen.

Op het perceel ten noorden van de parallelweg is de compensatie van leefgebied van de heikikker en de rugstreeppad voorzien. Zie hiervoor bijlage 3. In dit gebied wordt op basis van de inrichtingsschets een moerasachtig gebied aangelegd, waarbij zorgvuldig gekeken wordt naar de grondwaterstanden in het gebied, om te zorgen dat zowel zeer ondiepe delen (voor de rugstreeppad) ontstaan, die weer uitlopen in diepere poelen die voor de heikikker interessant zijn, en tegelijkertijd de overleving van rugstreeppaddenlarven garanderen. Er komt geen directe verbinding met open water.

In het gebied wordt naast een kruidenrijke ruigte (als voedsel en zomerbiotoop) ook rekening gehouden met de realisatie van hoger gelegen struwelen met struiken en eventueel knotbomen, als overwinteringsbiotoop, en landbiotoop in zeer natte periodes.

In het ontwerp en de uitvoering worden de volgende detaileisen meegenomen.

- Er wordt een inheems, gevarieerd kruidenrijk mengsel ingezaaid (heem.nl of Cruydhoeck.nl).
- Er wordt een gevarieerd plantsoen van inheemse soorten van nationale oorsprong aangeplant zoals vuilboom, inheemse vogelkers, vlier, hazelaar, meidoorn, sleedoorn, lijsterbes, knotbomen (fladderiep, zwarte populier, zwarte els en verschillende soorten wilgen).
- Er worden op land (door overgangen van lage grassige vegetatie naar struiken en bomen (mantel-Zoom) en in het water (flauwe oevers, plas-dras oevers e.d.) zo veel mogelijk geleidelijke overgangen gemaakt met langs de watergangen natuurlijke en plas dras oevers met een zo flauw mogelijk talud.
- Op land en onder water wordt reliëf en variatie in hoog/laag en diep/ondiepe stukken gemaakt.
- Er komt geen directe open verbinding is met andere open wateren; en de wateren staan niet direct met elkaar in verbinding (overloopjes op maaiveld kunnen wel).
- Er worden ook enkele drassige delen gemaakt die het grootste deel van het jaar maar enkele centimeters onder water staan.
- Recreatie blijft extensief, en gezoneerd door tactische ligging van waterelementen zodat niet alles goed en makkelijk toegankelijk is.
- Verspreid worden enkele houtrillen en/of takkenhopen langs de rand aangelegd.

- Het beheer wordt in een beheerplan vastgelegd.

Op deze manier wordt een hoogwaardig leefgebied met alle benodigde elementen voor heikikker en rugstreeppad gecreëerd. Een gebied waar ook andere soorten gebruik van kunnen maken. Omdat ten opzichte van de zeer beperkte aantallen amfibieën in fase 3 dit blijkbaar een suboptimaal gebied is, verwachten we met een minder groot optimaal gebied voor een grotere populatie dieren geschikt leefgebied te kunnen creëren.

Bijlage 5: Mitigerende maatregelen vanuit de aanvullende gegevens 25 maart 2021

Op 20 november heeft u van Laneco, namens de gemeente Vijfheerenlanden, een ontheffingsaanvraag Wet Natuurbescherming ontvangen waaraan uw kenmerk Z-WNB-RI-REG-2020-1451 is verleend.

In een ontvangstbevestiging hebt u de termijn van 13 weken direct verlegd met 7 weken.

Gedurende de periode waarin de aanvraag bij u in behandeling is, zijn er enige zaken gewijzigd, waardoor wij een wijziging in de aanvraag willen doorvoeren.

Het betreft de periode van uitvoering.

In eerste instantie was het de bedoeling om zo snel mogelijk voorbelasting aan te gaan brengen in het weide/grasgebied van deelplan 3, en de watergangen later, na het uitlopen van de larven van de heikikker in de sloten in het gebied.

De locatie met de poel aan het einde van het Sportpunt, wordt op een aangepaste wijze behandeld omdat daar ook rugstreeppad aanwezig is, in een poel met een omliggend landbiotoop. Voor deze locatie wijzigt de aanpak niet.

Voor de overige onderdelen van deelplan 3 stellen wij een gewijzigd plan van aanpak voor omdat de planning is gewijzigd. De planning is om pas in augustus voorbelasting op deelplan 3 aan te brengen. Op dat moment zijn de larven van de heikikker reeds uitgelopen.

De rugstreeppad is in deelplan 3 alleen in de ondiepe poel aan het einde van het Sportpunt aangetroffen. Elders zijn ook geen ondiepe wateren aanwezig die voor deze soort geschikt zijn.

Voor de locaties waar geen rugstreeppad aanwezig is, en geen geschikt biotoop voor de soort is stellen wij de volgende wijzigingen voor:

Wijzigingen:

In plaats van de watergangen en het landbiotoop apart te benaderen (zoals beschreven in hoofdstuk 4 van het projectplan), willen wij ineens de hele grassige zone ongeschikt maken (uitgezonderd de poel met landbiotoop waar ook rugstreeppad zit). Dat gebeurt als volgt:

- Onderstaande maatregelen worden uitgevoerd in de tweede helft van juli, augustus/september.
- Om het gebied heen, en éénmaal er dwars doorheen, worden amfibieenschermen geplaatst, met voorzieningen waardoor dieren we het gebied uit, maar er niet meer in kunnen.
- Hierna wordt het gebied kortgemaaid (niet klepelen) op maximaal 3 cm. hoogte, zodat dekking verwijderd is, maar geen dieren worden gedood.
- Struiken en andere bodembedekking wordt verwijderd.
- Oevers worden handmatig gemaaid.
- Enkele dagen daarna worden de watergangen richting de spoorstoot gedempt, onder ecologische begeleiding, waarbij een ecooloog met schepnet voor de demping uit alles afvist als dubbele zekerheid om doden van dieren te voorkomen.
- Na deze actie wordt gedurende 2 weken met temperaturen boven de 14 graden in de avond, en niet te droge omstandigheden gedurende minimaal 5 dagen in deze periode (dauw of regen) gewacht zodat dieren het plangebied kunnen verlaten.
- Hierna mag het terrein worden gebruikt om voorbelasting op te brengen.